

Przedpłata (za egz. nie-obowiązkowe) na miesiąc październ. 1,30 zł.

Krotoszyński

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1-lin.) lub jego miejsce 10 groszy.

Oređownik Powiatowy

Wychodzi w środy i soboty.

Administracja i Redakcja: DRUKARNIA — KROTOSZYN, UL. KOZMIŃSKA 2. TELEFON 164.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 39.

Godziny urzędowania na przejściu granicznym w Zdunach.

W czasie od 1. października 1933 r. do 31. marca 1934 r. obowiązuje na przejściu granicznym w Zdunach czas urzędowania zarówno w dni powszednie jak świąteczne od godz. 7-mej rano do godz. 18-tej wieczorem (a nie 19-tej, jak mylnie podano w obwieszeniu w nr. 82 Oređownika Powiatowego).

Krotoszyn, 20. X. 1933 r.

Starosta powiatowy: (—) Kasprzak.

Nr. B. 28/57/33

Zatwierdzenie zastępcy przełożonego obszaru dworskiego w Górcze.

Na podstawie § 125 ordynacji gminnej z 3. lipca 1881 r. zatwierdzam p. Antoniego Milipiaka z Górci na zastępcę przełożonego obszaru dworskiego w Górcze.

Krotoszyn, dnia 19. października 1933 r.

Starosta Powiatowy:

L. dz. 4794/33 W.P.

Kasprzak

Zbiórka publiczna.

P. Wojewoda Poznański zarządzeniem z dnia 23. września 1933 r. Nr. B. P. I. 4/74 zezwolił Związkowi Młodzieży Polskiej na urządzenie zbiórki publicznej na cele Związku w dniu 19 listopada 1933 r. na terenie całego Województwa Poznańskiego.

Zbierający składki winni być zaopatrzeni w odpowiednie upoważnienia Związku, w legitymacje osobiste z fotografiami oraz w puszki opieczetowane i skonstruowane w ten sposób, aby osoba niepowołana nie mogła puszki otworzyć bez naruszenia pieczęci.

Krotoszyn, 16. X. 1933 r.

Za Starostę powiatowego:

Nr. B. 32/55/33.

(—) Bonowski, Asesor.

Zbiórka publiczna.

P. Wojewoda Poznański zarządzeniem z dnia 27 września 1933 r. Nr. B. P. I. 4/62 zezwolił na urządzenie zbiórki publicznej na odnowienie kościoła parafjalnego rzymsko-katolickiego w Kopanicy w czasie do 31 grudnia 1933 r. włącznie za pośrednictwem list składkowych, sprzedaży nalepek (znaczków i cegiełek) oraz książek o treści patriotycznej i artykułów dewocyjnych na terenie Wojew. Poznańskiego.

Zbierający składki winni być zaopatrzeni w niniejsze pozwolenie wzgl. urzędowo uwierzytelnione odpisy tegoż, w dowody osobiste z fotografiami, upoważnienie do przeprowadzania zbiórki publicznej wystawione przez Urząd Parafjalny w Kopanicy i w listy składkowe ze stronicami ponumerowanymi i poświadczonymi przez Starostwo powiatowe w Wolsztynie.

Krotoszyn, 16. X. 1933 r.

Za Starostę powiatowego:

Nr. 32/58/33.

(—) Bonowski, asesor.

Zbiórka publiczna.

P. Wojewoda Poznański zarządzeniem z dnia 22. września 1933 r. Nr. B. P. I. 4/67 zezwolił na zasadzie przepisów Art. 2. Ustawy z 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 162) na urządzenie zbiórki publicznej na cele Komitetu X. Dnia Katolickiego w dniu 29 października 1933 r. po ulicach, placach i w lokalach publicznych na całym terenie Województwa Poznańskiego.

Zbierający składki winni być zaopatrzeni w odpowiednie upoważnienia Komitetu, w legitymacje osobiste z fotografiami oraz w puszki opieczetowane i skonstruowane w ten sposób, aby osoba niepowołana nie mogła puszki otworzyć bez naruszenia pieczęci.

Krotoszyn, 16. X. 1933 r.

Za Starostę powiatowego:

Nr. B. 32/54/33.

(—) Bonowski, Asesor.

Dział nieurzędowy.

Odezwa ks. Prymasa Polski na święto Chrystusa Króla

JEm. Ks. Kardynał Prymas August Hlond wydał odezwę treści następującej.

„W uroczystość Chrystusa Króla, przypadającą w tym roku na niedzielę, dnia 29-go października odbędzie się zwyczajem lat ubiegłych w obu moich archidiecezjach „Dzień Katolicki”, jako święto Akcji

katolickiej.

Myślą przewodnią tegorocznego Dnia katolickiego jest hasło: „Rocznica zwycięstwa wiedeńskiego, jako wezwanie do walki z nowoczesnym pogaństwem”.

Chrystus Pan przezwycięzył ducha pogaństwa starożytnego 1900 lat temu na Golgocie. Kościół w swym pochodzie dziejowym dopełnia dzieła Chrystusowego w trudzie pokonywania bram piekielnych

i przenikania całego życia ludzkości duchem ewangelicznym. Dziś, w pamiętną rocznicę zwycięskiej potrzeby wiedeńskiej, widzimy, jak wokół wznosi się fala nowego pogaństwa. Zalewa duszę, rozkłada rodzinę, rozsądza państwa, zabija narody. Do nowej odsieczy zagrożonej cywilizacji chrześcijańskiej trzeba nam się gotować.

X. Dzień katolicki niechże będzie wezwaniem wszystkich wiernych katolików do zaciągu na walną rozprawę z tem nowoczesnym pogaństwem, któremu na imię: bezbożnictwo, wolnomyślicielstwo, sekiarstwo, komunizm, laicyzm.

Niechaj wszędzie po parafjach staną do przeglądu wszystkie czynne siły katolickiego społeczeństwa! Niech stawia się do generalnego apelu nasze organizacje, by publiczną manifestacją i ofiarą wyznać że Bóg jest Panem i celem naszym! Z zadaniem stwierdzam, że Duchowieństwo moje, złączone z wiernymi jednością sprawą Boga i Jego Kościoła, dało już w ubiegłych latach dowody wielkiej ofiarności, sprawności w pracy i zrozumienia, że w dobie obecnej wszelkie wysiłki hierarchji oraz katolicki czyn wiernych powinny być skierowane ku obronie i szczeniu Królestwa Chrystusowego. Daje mi to radość, że w bieżącym roku „Dzień katolicki“ wypadnie godnie i mocno zaważy w walce z przejawami nowoczesnego pogaństwa.

W tej myśli wzywam czcigodne Duchowieństwo obu Archidiecezji, aby z Zarządami Parafjalnej Akcji katolickiej i tworzącymi ją organizacjami przystąpiło do urzędzenia Dnia katolickiego we wszystkich parafjach. Przygotowanie i przeprowadzenie obchodu Dnia katolickiego poruczyłem Archidiecezjalnemu Instytutowi Akcji katolickiej i związkom diecezjalnym, należącym do A. K. Organem wykonawczym ich jest Generalny Komitet Dnia katolickiego.

Poznań, dnia 26 września 1933 r.

(—) August Kardynał Hlond.“

Z bliska i daleka.

W sierpniu r. b. ogłoszono w całym państwie 20 upadłości firm handlowych i przemysłowych, z czego na województwa centralne przypada 14 upadłości, na województwa zachodnie — 5 i na południowe — 1. W szczególności ogłoszono upadłość 2-ech spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, 2-ech spółdzielni, 3-ech spółek firmowych i komandytowych oraz 13 przedsiębiorstw jednocosobowych.

Według danych statystycznych za miesiące od stycznia do września r. b. ogłoszono ogółem upadłość 225 przedsiębiorstw. W porównaniu z liczbą upadłości, ogłoszonych w tym samym czasie 1932 roku, liczba upadłości w roku bieżącym jest mniejsza.

Producenci konserw rybnych z Warszawy i Wilna wysłali przed niedawnym czasem pewne ilości szprotów w oliwie do Stanów Zjednoczonych traktując tę partję jako eksport próbny. Wobec doskonałego przyjęcia, jakie pierwsza ta wysyłka znalazła na rynkach Stanów Zjednoczonych, producenci konserw rybnych w chwili obecnej podejmują przygotowania do organizacji większego wywozu szych artykułów do Stanów Zjednoczonych. W rachubę wchodzi wszelkie rodzaje konserw rybnych wyrabianych w Polsce.

Senat Gdański wydał rozporządzenie, według którego formowanie i opakowanie masła dozwolone jest tylko przedsiębiorstwom, upoważnionym do tego

przez „Milchversorgungsverband“ (związek zaopatrywania w mleko). Takie koncesje będą niewątpliwie udzielane gdańskim mleczarniom, czy i polskim (pomorskim) — niewiadomo. Niedopuszczenie do tego, by polskie mleczarnie formowały i pakowały masło u siebie, równa się w praktyce zakazowi przywozu masła polskiego do Gdańska; w handlu z wolnej ręki, stanowi zaś w każdym razie daleko sięgające ograniczenie i uzależnienie polskich mleczarni od polityki cen gdańskiego „Milchversorgungsverband“.

Za udzielenie pomocy dezertrom grozi więzienie.

W lipcu r. b. dwaj szeregowi 60 p. p., Niemcy Helmut Anders i Fryderyk Kromarek, udali się do rodzinnego przy granicy niemieckiej położonego Granowca, a stąd przy pomocy rodziny i znajomych przeszli na stronę niemiecką celem uniknięcia służby wojskowej. Sprawcy udzielenia pomocy dezertrom w liczbie 12 stawali w tych dniach przed sądem okręgowym w Ostrowie. Trzech z nich surowo ukarano, a mianowicie: Eryka Andersa i Gustawa Waldeka, każdego na rok więzienia, a Augusta Zechowa na 3 miesiące więzienia. Pozostali oskarżeni zostali dla braku dowodów uwolnieni.

Ile straciło rolnictwo w r. b. z powodu klęsk żywiołowych.

Według danych Ministerstwa Rolnictwa straty poniesione przez rolnictwo w roku bież. we wszystkich powiatach wojew. stanisławowskiego wyrządzone przez klęski powodzi wynoszą około 5 milj. zł. Suma ta stanowi około 40% ogólnej wartości zasiewów.

Klęska powodzi dotknęła obszar przeszło 54 tys. hektarów.

Od gradobicia ucierniały najwięcej powiaty sanocki oraz stopnicki (wojew. kielecki), gdzie zniszczone zostały plony na przestrzeni 17 tys. hektarów. Wartość plonów zniszczonych przez gradobicie wynosi 3,4 milj. zł. Najwięcej ucierniały pow. tarnopolski i zbarski.

„Terol“

O lepszą dolę dla naszych emigrantów.

Kongres Generalnej Konferencji Pracy, który odbył się ostatnio w Paryżu uchwalił m. in. wysunąć żądanie traktowania ubezpieczonych robotników-cudzoziemców narówni z obywatelami francuskimi w zakresie wypłacania świadczeń z tytułu bezrobocia. Jednocześnie zgłosił odmienne żądania wysuwa tamtejszy komitet obrony robotnika krajowego. Komitet ten mianowicie uchwalił żądanie aby zasiłki bezrobotnym-cudzoziemcom przyznawano tylko po orzeczeniu posła danego okręgu. Ten sam komitet wysunął również zgłosił niezwykle żądanie, aby na każde polecenie posła danego okręgu usuwano z pracy wskazanego przez niego robotnika-cudzoziemca.

Z Brukseli donosi. Strajk generalny górników został zażegnany przez rząd wskutek podwyżki cła na węgiel importowany. Zarządzenie to obowiązywać będzie do końca roku. W ten sposób niebezpieczeństwo wydalania emigrantów górników polskich zostało usunięte.

Ku uwalce P. P. Nauczycielstwa.

1 i 2 listopada br. odbędzie się w Warszawie konferencja oświatowa, zwołana przez Związek nauczycielstwa polskiego. W konferencji wezmą udział

delegaci nauczycielstwa szkół średnich, powszechnych z terenu całego kraju. Obrady poświęcone będą sprawom ustosunkowania się nauczycielstwa do organizacji młodzieży na terenie szkół, w sprawie uniwersytetów ludowych, oraz dokształcania młodzieży pozaszkolnej po ukończeniu szkół powszechnych.

Osobna ustawa dla nauczycieli szkół prywatnych. Zabiegi nauczycieli szkół prywatnych o unormowanie ich stosunków służbowych w oddzielnym rozporządzeniu, zostały uwzględnione. Uchwalony przez radę ministrów t. zw. kodeks zobowiązań nie reguluje stosunków służbowych nauczycielstwa. Ministerstwo opieki społecznej opracowuje projekt oddzielnego rozporządzenia, w którym uwzględnione będą postulaty nauczycieli szkół prywatnych.

Tak pracuj, abyś mógł stale oszczędzać!!!

Nadmierne spożywanie mięsa powoduje zapalenie ślepej kiszki?

Na posiedzeniu Zw. Lekarzy w Wiedniu wygłosił prof. dr. Sperk wykład o wyrostku robaczkowym i jego zachorzeniach. Wychodząc z założenia, że wyrostek robaczkowy jest tworem, który posiadają tylko ludzie i małpy, doszedł dr. Sperk na podstawie długoletnich doświadczeń do wniosku że podrażnienie i zapalenie wyrostka robaczkowego czyli, się jak powszechnie mówi, ślepej kiszki, pozostaje w związku z nadmiernym spożywaniem mięsa.

Ciekawe te spostrzeżenia zgodne są także z pewnymi doświadczeniami, wykazującymi, że nadmierne spożywanie mięsa wywołuje zapalenie ślepej kiszki. Do myślenia daje fakt, że na wsi zachorzenia są daleko rzadsze niż w wielkim mieście, gdzie spożycie mięsa jest znacznie większe. Twierdzenie dr. Sperka potwierdzają także doświadczenia z czasów wojny światowej, kiedy spożycie mięsa znacznie było mniejsze i kiedy liczba zachorzeń na ślepa kiszka cofnęła się do jednej piątej.

Niniejszem podaję do wiadomości, iż zostałem nadal zaprzysiężony jako

rzeczoznawca sądowy

na obwód Sądu Grodzkiego w Krotoszynie.

Jan Filipczak, — Krotoszyn

ul. Koźmińska 18.

Kronika miejscowa.

— Grodzki Komitet Obchodu 250-lecia Odsieczy Wiednia w Krotoszynie komunikuje, że ogólny dochód z kwest ulicznych, sprzedaży materiałów propagandowych i akademii wynosił 298,46 zł rozechód zaś 55,16 zł (druki, serja obrazów, dekoracja sali pp.)

Czysty dochód w kwocie 243,30 zł wpłacono do Komunalnej Kasy Oszczędności pow. krotoszyńskiego, na konto Komitetu Powiatowego nr. 6063.

Komitet z uznaniem podkreśla wydatną pomoc Pań z Czerwonego Krzyża, Czytelni Kobiet, Związku Harcerstwa, Obywatelskiej Pracy Kobiet, Orląt, Rodziny Wojskowej, Sw. Wincentego a Paulo i Żelazskiego Zw. Strzeleckiego — okazaną przy rozsprzedaży materiału propagandowego i dziękuje tym

wszystkim, którzy w poczuciu obowiązku obywatelskiego dorzucili cegiełkę na odnowienie Zamku w Olesku — kolebki nieśmiertelnego Wodza Króla Jana III Sobieskiego.

Przewodniczący Komitetu:

Tadeusz Fenrych, burmistrz.

— Piłka nożna. Odbity w niedzielę, dnia 22 b. m. na stadionie mecz piłki nożnej pomiędzy „Astrą” — „Ostrowią” B kl. zakończony został zwycięstwem „Astry” w stosunku 4:1. Gra stała na dość wysokim poziomie szczególnie w pierwszej połowie prowadzona bardzo ostro dała powyższy wynik. W drugiej połowie „Ostrowia” nie mogąc nie pozytywnego osiągnąć ograniczyła się do blokowania i rzadko kiedy piłka przeszła na stronę gospodarzy. Zaznaczyć należy że bramkę dla „Ostrovji” strzelono z jedenastki. Sędziował bardzo dobrze sierżant p. Ruchaleki.

— Uwaga sportowcy. W niedzielę, dnia 29 bm. gościć będzie Krotoszyn mistrza Ostrowa w piłce nożnej „O. K. S.” (drużynę kl. A.) która rozegra mecz towarzyski z drużyną S. M. P. na stadionie przy dworcu o godz. 14,45. Ze względu na wysoką technikę gości, mecz zapowiada się bardzo interesująco, bo i S. M. P. w ostatnim czasie okazało dobrą klasę gry i mecz ten zainteresuje niewątpliwie wszystkich sympatyków sportu piłkarskiego gdyż jest to pierwsza rozgrywka w Krotoszynie z drużyną kl. A.

— Kronika policyjna. W ostatnich dniach zakradli się nieznan sprawcy do piekarni p. Perckiego przy ul. Garncarskiej i wynieśli ze składnicy około 150 kg. mąki pszennej. Również do młynarza Fastnachta Roberta zakradli się złodzieje na wiatrak przy ul. Ostrowskiej, gdzie wynieśli około 200 kg żyta i 25 kg. mąki. Pożalowania godna jest nauczycielka z Konarzewa p. Berkówna Julja, do której złodzieje tak często trafiają, zabierając co pod rękę wpadnie. I tak w nocy z soboty na niedzielę zawitali znów złodziejaskowie i zabrali jej 1 rower damski, 1 pierzynę i 3 poduszki. Pani B. jakkolwiek słyszała szmery, nie wstała, gdyż była po myśli, że to koty sobie figlują lecz niestety dopiero nad ranem, ku wielkiemu rozczarowaniu przekonała się, że to nie koty a złodzieje byli w gościnie. Niejakaś p. Janina B. wybrała się w sobotę na zabawę, a że ją moc chłopców otoczyła, to też się ładnie bawiła i biedna Janinka głowę straciła, lecz niestety i z tem torebką z pieniędzmi. Tak, tak — trzeba mieć głowę na karku. Pożatem niejakaś Friedchen Zimmerling przyjechała do swych rodziców zamieszkujących w Zdunach w odwiedziny, a do Krotoszyna na złodziejski występ, lecz niestety noga się powinęła. Przy przeglądaniu torebek u p. Wuttkego jedna jej się tak spodobała, że ją pod pazuchę schowała, lecz niestety na ulicy służba p. Wuttkego jej torebkę odebrała.

— Amatorom monopolówki nie powiedło się. W nocy dzisiejszej wtargnęli przez okno nieznan sprawcy do biura Państwowego Monopolu Spirytusowego przy ul. Kaliskiej, prawdopodobnie w poszukiwaniu gotówki, lecz niestety nie znaleźli mimo tak skrupulatnego przeszukiwania, (rozrywaniu szuflad i wywróceniu szafy żelaznej), wobec czego udali się do magazynu, gdzie przy pomocy łomu żelaznego wyrwali skobel przy drzwiach. Zna kolejarza Marcinkowskiego zamieszkująca w tymże domu spłoszyła ich i złodzieje niepoznani zdolali zbiec.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA KROTOSZYNA

w Krotoszynie. — Instytucja pupilarno-pewna.

Telefon 7

Rok założenia 1947.

Telefon 7

PRZYJMUJE wkłady oszczędnościowe począwszy od 1,— zł., UDZIELA pożyczek na weksle i pod zastaw papierów wartościowych. — OTWIERA rachunki bieżące i dyskontuje weksle. — ZAŁATWIA wszelkie przekazy krajowe i zagraniczne. — PRZYJMUJE weksle i inne dokumenty do inkasa.

Za wkłady i odsetki odpowiada gmina miasta Krotoszyna całym swym majątkiem wynoszącym ca 8 milionów złotych.



DRUKI

handlowe, kupieckie, przemysłowe, zaproszenie ślubne, dla towarzystw i afisze

wykonuje

gustownie spiesznie i tanio

DRUKARNIA

Telefon 164 KROTOSZYN Koźmińska 2

KULTURĘ TYFUSOWĄ

do tępienia MYSZ zalecaną przez Województwo i Starostwo można otrzymać w

Drogerji pod Łabędziem

L. Wasowicz

Tel 129 KROTOSZYN Rynek 13

ZAMKNIĘCIE DROGI

Z powodu przebudowy bruku i reparaacji mostu w gminie Gorzupia na odcinku od kolei do Starkowa zostaje droga z Gorzupii do Krotoszyna na przeciąg 2 tygodni zamknięta. Przejazd odbywać się będzie przez Smoszew.

SOLECTWO GORZUPIA

Stanisław Duczmal — sołtys.

Reklama jest dźwignią handlu i przemysłu

Za dział nieurzędowy odpowiedzialny redaktor Józef Furmaniak — Czcionkami Drukarni w Krotoszynie, Koźmińska 2,

MYSZY POLNE

tepi się najtaniej i najskuteczniej kulturą tyfusu mysiego polecaną przez Województwo. Litr tej kultury kosztuje 5,— zł. i wystarczy na 30—50 mórg. Do nabycia w

Zielonej Drogerji

KAZIMIERZA BAJERLEINA

Krotoszyn, Zdunowska 6.

ZŁODZIEJ

nie ęgrabi

Nie powstanie

POŻAR

gdy używasz świeżych i trwałych baterji

które tanio kupisz u

W. JANICIEGO

SKŁAD ROWERÓW
KROTOSZYN, Rynek 31



Pamiętaj o tanim

ŹRÓDLE ZAKUPU!

Materiały na ubrania, płaszcze, kapelusze, czapki, swetry i rękawiczki.

CZAPKI GIMNAZJALNE, SZKOLNE I KAPELUSZE

wszystkie wielkości stale na składzie.

NAJWIĘSZY WYBÓR — a CENY NAJNIŻSZE

TYLKO LUSAR I SZYCH
KROTOSZYN, Rynek.

Kto nie oszczędza, tego cseku nędza !!!